

**УКРАЇНСЬКИЙ РАДІОРИНОК ПОДКАСТІВ: ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ**

Новітні медіа змушені фокусуватися не лише на якості контенту, а й на нових формах залучення аудиторії. Радіо в цьому процесі – не виняток. Радіомовлення постає перед слухачем у нових форматах, ринок України у сфері радіовиробництва швидко розростається, з'являються нові веб-радіостанції, які активно впроваджують у власне виробництво сучасні технології та інтерактивне спілкування зі слухачами. Усе частіше радіостанції урізноманітнюють контент, підлаштовуються під вимоги ринку. Радійники випускають нові формати, зокрема, подкасти, які швидко змінюються, посилюють позиції в аудіосегменті, стають частиною контенту не лише на радіо, а й інших онлайн-ЗМІ, новим трендом українського медіаринку.

Подкастам як новому формату комунікації з аудиторією, їх типологічним особливостям в умовах цифрового медіасередовища присвячено праці таких учених, як А. Бенківської, О. Воїнової, С. Данилюка, О. Дмитровського, А. Досенко, О. Ігнатенка, О. Сушкевич та ін. Однак досліджень функціонального аспекту подкастів і досі немає, що й зумовлює актуальність наукової розвідки.

Подкастинг став новою формою представлення суспільно значущого контенту, відповідає запитам аудиторії, водночас, акцентуючи увагу на актуальній повісті, виводить слухача на широкий поліпроблемний контекст. У медіасегменті України подкасти представлено на державних і комерційних радіостанціях («Радіо Культура», «Українське радіо», «Радіо НВ»); веб-радіо («Radio Skovoroda», «Аристократи», «Urban Space Radio»). Слухачі, у свою чергу, мають змогу вибирати матеріали для необхідних цілей: дозвілля, навчання, інтереси. Подкасти є політематичними. Автори обирають форму в залежності від мети. Це утворює конкуренцію серед подкастерів, а вони мають робити більш якісний контент для того, щоби залучати нову аудиторію та задовольняти стару. Серед переваг подкастів виокремлюють зручний формат (можливість слухати якісний звук, що важливий під час тривалого прослуховування); політематичність (задовольняють інтереси великої кількості слухачів); синхронізацію всіх пристроїв, на яких споживається контент (один обліковий запис на обраній платформі); безплатне прослуховування; можливість селективного або відкладеного слухання

Вважаємо доцільним розглядати функціональні можливості українських подкастів з огляду на повномасштабне вторгнення росії в Україну, що

кардинально змінило український медіаландшафт і трансформувало велику кількість радіопроєктів. Ринок подкастів миттєво відреагував на зрушення спричинені війною й навіть у назвах віддзеркалив повістку подій весни 2022 року: «Сирена» від видання «Грати» (подкаст про те, як проживають війну в українських містах і селах), «Мрії в наших калідорах» від «Радіо НВ» (інтерв'ю людей, які борються на своїх «фронтах», які змогли знайти в собі сили стабілізуватись і мобілізуватися до роботи, які мають візіонерський типаж, які діють заради майбутнього), «Кожен волонтер» від «Radio Skovoroda» (подкаст про волонтерство як надважливу складову боротьби та перемоги), англломовний «UA: THE DAY THAT WE SURVIVED» (від Urban Space Radio), «Мілітарний подкаст» (щотижневий аналітичний авторський проєкт) та ін. Розповсюдження авторами інформації різного типу (подієвої, аналітичної, оперативної, історичної), дає змогу сфокусувати увагу суспільства на певних подіях або сформулювати актуальну картину дня.

Інформаційну функцію доповнює просвітницька, адже надзвичайно потужний потік інформації з різних джерел, вимагає від аудиторії вміння розпізнавати фейки, дезінформацію, маніпуляції. У щоденних епізодах подкасту «Русській фейк, іді на \*\*\*!» від «Українського радіо» й «Детектора медіа» журналісти спростовують російські фейки, викривають заяви пропагандистів.

Деякі подкасти (записані після 24 лютого 2022 року) – це особлива персоналізована фіксація воєнного часу, проживання травматичних подій через історії людей, їхні голоси. Подкастери надають свій майданчик не лише професійним журналістам, а і представникам аудиторії. Наприклад, подкасти «Жити під час війни» («Радіо НВ»), «Без оголошення війни» (авторський проєкт), «Щоденник війни» (авторський проєкт), «Розквітай» (авторський проєкт для «Радіо НВ»). Це все реальні історії людей з емоціями, почуттями, діями та рішеннями в дні російської збройної агресії проти України.

Новим досвідом для українських подкастерів є запис епізодів із терапевтичною функцією або функцією психічної регуляції. Ведучі розповсюджують інформацію з певним змістом та інтонацією, формують настрій, викликають почуття й розвивають емпатію в аудиторії. Наприклад, подкасти «Чому ти зміг. Війна» (авторський проєкт для радіо НВ), «Бо любов. Війна» (від Radio Skovoroda).

Отже, аналіз змістових та функціональних особливостей подкастів демонструє, що цей відносно новий формат комунікації дає змогу взаємодіяти з аудиторією зважаючи на її інформаційні запити. Не дивлячись на те, що в Україні подкастинг лише розвивається, можна припустити, що цей процес стає значним чинником розвитку сучасного медіапростору.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гончарова К. Хто створює подкасти в Україні та як на них заробити? URL : <https://ms.detector.media/radio/post/24116/2020-01-23-khto-stvoryue-podkasti-v-ukraini-ta-yak-na-nikh-zarobiti> (дата звернення: 10.04.2022).
2. Мірошниченко П. Подкаст як тренд радіожурналістики. URL : [https://zp.edu.ua/uploads/dept\\_s&r/2021/conf/2.3/Zbirka.pdf#page=110](https://zp.edu.ua/uploads/dept_s&r/2021/conf/2.3/Zbirka.pdf#page=110) (дата звернення: 10.04.2022).
3. Сімончук О. Як працюють подкасти. URL : <https://bazilik.media/iak-pratsuiut-podkasty> (дата звернення: 10.04.2022).